

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Ústav jazyků a komunikace neslyšících
Obor: Čeština v komunikaci neslyšících

Posudek vedoucího bakalářské práce

Kateřina Záhorská: Signální psi – kompenzační pomůcka pro neslyšící?

Téma, které si pro svou bakalářskou práci Kateřina Záhorská zvolila, je jí osobně velmi blízké. To může být velice zrádné. Na jedné straně jí znalost problematiky a prostředí usnadnila získávání dat a respondentů pro praktickou část práce, na straně druhé musela čelit riziku naprostého pohlčení tématem a ztráty potřebného odborného odstupu a nadhledu. Kromě této nástrahy se kol. Záhorská musela vyrovnávat také s tím, že se o lingvistický přístup při pojednání o signálních psech pro neslyšící pokusila u nás jako první – dosud se tomuto tématu věnovaly pouze práce zaměřené na kynologii, sociální a zdravotní služby, speciální pedagogiku apod.

Přestože je práce celkem obsáhlá (111 stran, z toho cca 60 stran vl. textu) a diplomantka téma nahlíží z různých úhlů pohledu, snaží se držet hlavní linie a zbytečně text nezatěžovat – byť možná zajímavými – odbočkami. Práce je logicky a přehledně strukturovaná (výhrady mám jen ke kap. 6.2 *Výzkum mezi osobami s postižením sluchu, které jsou majiteli psa*; ve zpracování této kap. celkově shledávám značné rezervy). Orientaci v textu usnadňuje grafické členění, zařazení 48 barevných schémat, fotografií a obrázků, osmi tabulek a deseti grafů. Kdyby diplomantka informace v textu ještě více syntetizovala a propojovala (např. kdyby kap. 3.1.4 *Závěrečné zkoušky* usouvztažnila s kap. 5 *Komunikace se psy pomocí posunkových povelů a znakových jazyků* nebo kdyby do kap. 2 *Výcvik asistenčních a signálních psů v zahraničí* zařadila též informace o organizaci *Delta society*, o jejímž certifikátu dále pojednává v charakteristice dvou českých organizací popisovaných v kap. 3.4 *Organizace působící v České republice*), kdyby byl text koherentnější a kdyby některé části textu byly umístěny na jiném místě (např. informace o kastraci podle mě nepatří do kap. 3.1.3 *Výcvik psa*, ale do kap. 3.1.5 *Předání psa a vlastní život psa u klienta*), působila by práce ještě kompaktnějším a ucelenějším dojmem.

Oceňuji množství a aktuálnost zdrojů (našich i zahraničních, tištěných i elektronických), z kterých diplomantka čerpala. Bohužel občas v textu odkaz na zdroje chybí (např. v pozn. pod čarou č. 6, s. 20), občas se odkaz v textu a údaj v seznamu použitých zdrojů neshodují (např. Galajdová, s. 16) a titul Mareš, 2011 (*Seznam použité literatury*) není v text vůbec zmiňován. Čtenář by jistě kromě *Seznamu použité literatury* a *Seznamu elektronických zdrojů* uvítal i přehled e-mailové komunikace, na niž je na několika místech textu odkazováno. Práce je protkána množstvím vnitrotextových odkazů, ne vždy jsou však správně číslovány (viz odkazy na obrázky v přílohách, s. 27).

Předložená práce vznikala velmi dlouho a komplikovaně, diplomantka ji pravidelně a svědomitě konzultovala. Jako vedoucí práce musím vyzdvihnout obrovský posun, jaký kol. Záhorská během procesu psaní práce učinila. Nemohu též neocenit její houževnatost – až urputnost – při získávání dat do praktické části práce: Nespokojila se s tím, že napoprvé pro své dotazníkové šetření získala malé množství respondentů, hledala jiné cesty a nakonec se jí podařilo získat odpovědi od 17 respondentů s postižením sluchu-majitelů psa; když jí pak neodpověděli na druhý dotazník s „doplňujícími otázkami o komunikaci se psem,“ vydala se cestou kvalitativního výzkumu a zpracovala kazuistiku o komunikaci majitelky s jedním ze signálních psů pro osoby s postižením sluchu.

Diplomantka věnovala opravdu velké množství sil formální úpravě práce. Přesto však závěrečná redakce textu zřejmě vyžadovala ještě větší pečlivost (a možná více času?). Předložený text bohužel není úplně prost morfologických, syntaktických a interpunkčních chyb, stylizačních nedostatků, problémů s výběrem lexikálních prostředků, absence nebo naopak nadbytečnosti slov, opakování slov

či celých větných celků a typografických prohřešků (ty např. dosti komplikují orientaci v kap. 5.2 *Posunky ve Zkušebním řádu pro sportovní výcvik psů v České republice*).

Na závěr si dovolím kol. Záhorské položit dvě otázky:

1. Jaký je vztah mezi *kynologickými posunky* (s. 17) a *posunkovými povely* (kap. 5 *Komunikace se psy pomocí posunkových povelů a znakových jazyků*)?
2. Kol. Záhorská v práci několikrát vzpomíná legislativu upravující financování výcviku, přístupnost do budov apod. psů působících v zdravotně-sociální oblasti u nás a v zahraničí (konkr. v USA, ve Velké Británii a na Slovensku). Domnívám se, že závěry, které učinila, nejsou zcela v souladu s prezentovanými legislativními normami. Mohla by prosím diplomantka u obhajoby vzpomínané legislativní ukotvení stručně představit (nejlépe formou přehledné tabulky)?

Závěr: Bakalářská práce Kateřiny Záhorské splňuje požadavky kladené na bakalářské práce. Doporučuji ji k obhajobě.

Známka: VELMI DOBŘE

V Praze 3. 9. 2015

Andrea Hudáková